

Cafédukar - sammanställning

Tema A:

Demokrati - vekselvirkning mellom styringsform og livsform

1. Påstand: Demokratiets innhold er ytringsfrihet, valgfrihet, meningsfrihet, organisasjonsfrihet, bevegelsesfrihet!
 - a) Er dere enige i at dette er demokratiets viktigste bestanddeler?
 - b) Hva er viktigst av disse, og hvorfor?
 - c) Hva mangler i denne listen?
2. Diskuter sammenhenger mellom demokratiet som styringsform og formelt system på den ene side og demokratiet som livsform og holdning/attityd på den andre.
3. Diskuter innsatser og metoder for å gjøre våre ”overutviklede” vestlige demokratier levende igjen – både som system og form!
 - a) Hvordan blir du ”active citizen” i dag og i morgen?
 - b) Hva inneholder begrepet ”active citizenship” for dere?
4. Nordiske demokratier som forbilder for nye demokratier. Demokrati på eksport... Diskuter dette som en utfordring for folkbildningen!

1.

Fri tilgang til informasjon.

Tilgang til utdanning for alle.

Legge til rette for reell forståelse av informasjon med mer. (Informasjonssiling/vurdering)

Krav på arbeid for felles språkforståelse

Total bevegelses/rørelsesfrihet

Plikt til å anvende kunnskap

Rett-pliktperspektivet på alle områder (se over)

Frukt for bevegelsesfrihet som demokratisk problem.

Religionsfrihet.

Likestilling mellom ulike grupper/kjønn.

Allmenne menneskerettigheter, menneskets ukrenkelighet.

Trykkefrihet. Alles like rett til fri stemmerett.

Alles like verdi.

Demokrati krever engasjement, ansvar, evne.

2.

Demokratiet er ikke løst på en gang – det tar tid å få holdninger og verdier på plass.

Det er viktig at styreformen er interessert i hva som skjer i livsformen,

Styringsformen skal skapes nedenfra (fra livsformen).

Det er et hønen-og-egget-forhold mellom demokrati som styreform og livsform...

Demokratiet som system skal ofte etableres parallelt med den demokratiske livsform.

Demokratiet må utvikles hele tiden, vi må diskutere hva vi vil.

Demokratiet må læres på nytt av hver generasjon.

Det finnes en kontinuerlig vekselvirkning mellom det formelle demokratiske systemet og det uformelle demokratiet som livsform.

Først skal det finnes en ide om ”Demokrati”, valgdeltakelse blir sted nr. 2.

3.

Medborgerne ER politisk interessert, men ikke i like høy grad politisk aktive i dag.

Demokratiet finnes, men uttrykkes på annen måte (saksspørsmål), i nye former.

Engasjement finnes i ulike samfunnsspørsmål som i seg er demokratiske spørsmål, men ikke i like høy grad partipolitiske.

Partipolitiske spørsmål tar lang tid i en demokratisk prosess der medborgerne engasjerer seg.

De engasjerer seg derfor i spesielle spørsmål.

Hva er aktivt medborgerskap? Gjelder det alle sivile medborgere, bedrifter etc.

Lever vi som vi lærer?

Demokrati må også tenkes inn i familien, foreningen osv. (fra det helt lokale til ...osv.)

Personlig engasjement kreves for å utvikle demokrati i gruppe eller blant individer. Vi må føle et eiendomsforhold til demokratiske prosesser.

Demokratiet er fortsatt levende, men fokus for demokratisk engasjement har tatt nye uttrykk.

Man søker i høyere grad lokal innflytelse, der det kan merkes med det samme (”Not in my backyard-issue”) og ikke nasjonalt, der veien til målet er lengre.

4.

Vi kan ikke eksportere nordiske demokratier, men folkbildningens ideer.

Vu burde la ungdommer reise ut – som en del av deres utdanning – for å eksportere og importere ulike samfunnssyn.

Vi kan eksportere demokratiske institusjoner og utviklingsprogram, for eksempel læringer, studenter og arbeidskraft.

Eksport av demokratiske metoder. Skape mulighet for dialog om folkeopplysning om demokrati og demokratisk kompetanse.

Eksport av demokrati tilhører folkbildningens oppgaver – i all dens mangfoldighet.

Tema B: Lever vi som vi lär? – demokratisk styrning av institutioner och organisationer

Spörsmålet *Lever vi som vi lär?* leder till följande subtematik och frågor:

1. *Demokratiskt ledarskap:*
Vilka krav och kvalifikationer ställs på en ledare för att realisera den demokratiska styrningen i praktiken?
2. *Organisationskultur:*
Vilka är för- och nackdelarna inom linjeorganisationer och platta organisationer?
3. *Erfarenhetsutbyte:*
 - a) Vilka exempel (best-worst practice) finns det bland organisationerna?
 - b) Vad kan vi lära av varandra?

1.
Trust/tillit av alla.
Att bli sedda/hörda
God lyssnare av mångfald och skapa/ge möjlighet tycka.
Lyssna även på "kunder" = medborgare i lokala samhället.
Vara öppen för alla förslag / inte ha förutfattade åsikter och val.
Inte betrakta från ovan, vara "på golvet" i sitt lyssnande
Eget ansvar för organisationen och stödja allas möjlighet att delta -> optimala. -> alla ansvariga för organisationens utveckling.
Försöka förstå kritik.
Kunna: 1:Bejaka kritik. 2:Bejaka kritiker. Motmedel till slutna organisationer. Alla kan inte tillfredsställas.
Vill inte börja diskutera ledarskap. Bordsduk är styrande för samtal.
Openminded. Om är demokratisk organisation måste vara del av hela strukturen också.
Ha kvalitén själv och låta organisationen vara flexibel + ha förmåga att motivera medarbetare att följa /stödja utveckling.
Visioner/mål vra en del av sig själv och förmedla att deltagarna är en del av det och integrerande.
Ska våra organisationer ha ett demokratiskt ledarskap?
Hierarki = positivt och tydligt.
Ledare – hur fostrar vi varandra till att fungera allt mer demokratiskt?
Makt – motsättning, ledare med beslutsfunktion – samordning – beslut – av ekonomiska skäl.

"Nära", "kan undvaras", brukbara styrdokument för ledaren
Inkluderande, kreativ, handlingsinriktade, bestämd, målinriktad, kunskaps
Människosyn
Medbestämmande – delegera- ge ansvar / Förståelse för demokrati "lyssnande", "acceptera skillnader"
Avfärda inte genom att säga "det har vi gjort förut" Bättre att göra fel än att inte våga.
Tolka majoriteten- inte bara de som skriker högst. Ha en demokratisk uppfattning.
Styrka att hävda impopulära åsikter
Skillnader mellan politisk ledare och administrativ ledare.

-
- Tydlighet (vem har inflytande över vad och hur) Gränser. Beslutskompetens
 - Uppdragsgivaren
 - Personliga kvalifikationer (mognad=delegera, lyssna, ta med synpunkter)
 - Uppföljning
-

2.

En platt organisation kräver oerhört tydlig struktur. Vart var och en vänder sig med kritik måste vara tydligt. En platt organisation riskerar att skapa otydlighet och slutenhet. Linjeorganisationen är tydlig. Det är lättare för människorna att se var deras uppgift finns. Det finns en skillnad i hur män och kvinnor hanterar en platt organisation. Män tenderar att ta beslut själva, medan kvinnor tenderar att bli passiva. Risk med platt organisation är att medlemmar tar ansvar och tar åt sig ett informellt ledarskap som skapar ett icke-demokratiskt och oåtkomligt beslutande.

Kan olika modeller ha optimal funktion i olika organisationer?

Platta organisationer +:

stor medbestämelse
konsensus
kort väg till ledaren

Platta organisationer -:

Lång beslutsprocess
Alla bra idéer kanske inte kommer fram
Kan ge övertro på demokrati
Eviga diskussioner
Oklarhet om ansvar
Tungdriven demokrati

Linjeorganisationer +:

Stor chans att få bra resultat
Tydlighet

Linjeorganisationer -:

Svårt för gräsrotterna nå upp
Demokratisk??

Ingen törs säga något för de vill klättra i organisationen - > ingen demokrati

Fördel linjeorg. = lettere å få gjennomført sentralt fatta vedtak i hele org.

Ulempe linjeorg. = (enkeltpersoner (i kjeden) stopper gjennomføring). Dårlig forankring / legitimitet for vedtak. Udemokratisk. Kontroll over dagsorden.

Fordel flat/platt org. = Kreativiteten. Får muligheten til at blomstre

Ulempe flat/platt org. = Ansvarspulvrising

3.

If working in a flat organisation – take a break sometimes. (If you get tired of democracy)

If someone is doing wrong -paint the lines on the wall to help weak sighted people / partly blind, to see. Put them(the narrow-sighted) in the role of the victims.

To work with development of the organisation, take in the future perspective. (the organisation in 5-10 years goal and vision). But remember: Anchor the descisions in the organisation.

3a.

Best:

- Ungdomsråd møtes 2 gange om året og fordeler 15-20000kr till aktiviteter / initiative.
- Kommunal fond der uddeles penge til aktiviteter uden krav om formelle organisationer
- 4H-organisationen. Flere hundre unge på 12-16 år deltog i foretag-stämma med stor aktivitet. Fx en ringeklokke ved hvert bord -> et ring betod ” time-out, vi ska diskutere dette i 5 min”. Hver taler der gik på talestolen fick en drikk-billet – og man måtte gerne tage en ven med!
- Problem på folkehögskolen med unge, der kom för sent. Löste der ved at sige ” der er ingen regler, I skal selv finde på dem”. De fandt ved demokratisk vis gode regler. Erforingen siger at eleverne selv er strenge!

Worst:

Hvordan får vi alt folk til att komme til ploidiske möder uden at have en stor konflikt på dagsordnen?

Organisation med 5 demokratiske led: lokal styrelse, regionalstyrelse, representantskab, landsstyrelse og kongres - > det er meget demokratisk, men meget TUNGT og svært at traeffebeslutninger.

Når vedtages fraviges og der tilsidesattes demokratiske rettigheder og regler gives plads til manipulatorer!

b. Laering: hvordan tillpasser vi organisationerne til de nya generationer? -> fx ved at lede dem selv formulere de regler/org. de vil virke i!

3a.

Bestiller er politikere – ansvaret för gjennomföring legges på andre – ansvaret legges på den som gjennomför og ikke på den som besluttet

- andre former: ta vare på empowerment, icke stöte bort

3b. Mye er gjennomgående likt – felles utfordringer.

Tema C:

Lokal utveckling – mobiliserande metoder och verktyg för att stärka det demokratiska engagemanget

1. Hur kan folkbildningens aktörer samverka med kommunen utan att förlora sin särart och profil?
2. Vilken är studieförbundens/folkhögskolornas legitimitet, roll och uppgifter i ett lokalt utvecklingsarbete?
3. Den sociala ekonomins tros få ökad betydelse i framtiden. Vad innebär det för folkbildningens aktörer?
4. Hur kan folkbildningens aktörer genom ett underifrånperspektiv, som utgår från medborgarnas vardag och behov, utveckla metoder som bidrar till att stärka människors egenmakt?

1.
Samverka mellan studieförbunden lokalt stärker studieförbunden gentemot kommunerna. Varje studieförbund bör utgå från sin egen profil i all verksamhet.

Är inte detta ett konstruerat problem? Kommunala bidrag får inte villkoras för "hårt", då kan profilen / särarten gå förlorad.
Frågan kan lättare förstås ur ett kommunalt perspektiv.
Måste ha perspektivet utifrån de som bor där. "samverkan" är byråkratispråk.
För studieförbunden de boendes/de lokals talan? Så borde det vara!! Folkbildningen har haft denna förankring tidigare, men den har kanske gått förlorad. Svänger kanske igen?
Eldsjälar finns, men systemet stödjer sällan medborgarnas perspektiv.
Strukturella problem, måste jobba med det först <- är detta gårdagens lösning på dagens problem?
Det blir fostrande kanske... vi tycker olika!!!! Folket är inte alltid så aktiva!

Ingen trussel.
Ser folkeoplysningen og kommuner som ligeverdige parter.

Att tydliggöra sina olika roller där ?? och behov av samarbete finns
Information och dialog kring tänkbart samarbete. Väl förberett!
Bättre synliggöra studieförbundens arbete. Ofta aär studieförbundens arbete inte känt hos framförallt tjänstemännen.
När samarbetet fungerar bra, så verkar studieförbunden utifrån sina egna ideal och kan nå målet att bli en "brygga" mellan människor.

Vi måste hävda behovet av mötesplatser! (gentemot det offentliga)
Vi har något mer att tillföra på befintliga mötesplatser.
OK med samarbete om man får arbeta med sina metoder och verksamheten = frivillig

2.

Kompetens är avgörande för legitimiteten

Initiativ skapar efterfrågan på utbildning.

Processdrivande

Skapa mötesplats för utveckling

Fånga upp och skapa sin egen marknad. Kan inte sitta och vänta. Behovsinventera.

Uppsökande verksamhet. Att finnas där människor finns – i bostadsområdena.

Det personliga mötet.

Metoden

Mobiliseringsmöjligheter

Stark legitimitet både ur ett historiskt perspektiv, men även utifrån att man uttalar viljeinriktningen i den svenska ”proppen” (folkbildningspropositionen), där man klart skriver att syftet med bidrag till folkbildningen bland annat är att göra det möjligt för människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhället.

Legitimitet – att kunna möta människor som vill ha bildning, utifrån deras egna behov.

- att ingen misslyckas i en studiecirkel

- att vara en resurs i vuxnas lärande

- deltagande i studiecirkel = demokratiskola

Arbetar uppsökande, ha ett brett kontaktnät, samverkan med andra.

Studieförbunden ägs av sina medlemsorganisationer, det ger dem legitimitet!

Folkbildningen kan vara en katalysator och hjälpa människor att nå sina mål.

Folkhögskolor kan vara en arena för publika samtal.

Folkhögskolor arbetare t ex med studiemässig rehabilitering.

I Norge ska en ny folkhögskola startas för ensamstående mödrar.

Roll = att få fler att bli aktiva medborgare

Vi glömmer att samarbeta studieförbunden sinsemellan och studieförbund – folkhögskolor.

3.

En självklar plattform för folkbildningen – ökad efterfrågan

Risk! – Gränsdragningen mellan kommuner – landsting och folkbildning

Genom Real kompetence vuredering -> gi individet ökad selvbild.

Folkbildningens aktörer spelar en stor roll redan, men allteftersom den offentliga sektorn drar sig tillbaka, ökar trycket på dessa.

Ett alternativ till marknadskrafterna.

Man kan samarbeta för att bli en koordinator med kommunen, föreningar.

Är redan starka aktörer, men kan bli starkare, kan ibland vara bräckligt, när det hänger på ”eldsjälar”

Stora möjligheter

Ökad efterfrågan på insatser – en stor uppgift och en stor utmaning.
Studieförbunden bör vara motor i utvecklingen
Aktörerna blir fler. Lokala kooperativa utvecklingscentra kan anlita studieförbunden.
Folkbildningen behövs verkligen för att ta hand om och föra vidare kunskapen om vad den sociala ekonomin utträttar och kan åstadkomma.

4.
Mötesplatsen med verksamhet – café , cirklar
Ge personerna kompetence i demokratiska rättigheter

Validere realkompetansen og sette den inn i en sammenheng til egen utvikling

Möta människor i deras vardagssituation med dialog.
Studiecirklar i vården / konstnärer
Kompetensutveckling genom studiecirklar / kurser / aktiviteter. Ta del av forskningsresultat och använd och utveckla metoder utifrån dessa i studieförbunden.
Ta initiativ till ytterligare forskning
” ett bättre liv är möjligt genom studieförbunden”

Lokal radio/TV kan skapa lokalt engagemang
Först behöver folkbildningen goda villkor – media har en viktig roll i detta. Vi måste arbeta för att de ska lyfta fram vår positiva verksamhet.

Tema D: Mångfaldigt medborgarskap – lokalt och globalt

1. Hvordan skaber vi mere aktive medborgere?
2. Hvem er egentlig medborgere?
3. Hvordan integrerer vi tilflyttere i medborgerskabet?

1.
Kunskap – engagemang – bildningssyn är förutsättningar
Praktisk politik – visualisering
Från vanmakt till egenmakt
Man kan inte ”skapa” – ge redskap, utbildning, stimulera, locka,
Hinder: attityder, kulturella murar, mentala murar, morgondagens problem- gårdagens
redskap.
Virtuellt initiativ – engagemang.
Vi och dom???

2.
Medborgarskap – statsmedborgarskap
Mervärde (lokalt) – medborgare (nationellt)
Uppförandekoden – skyldighet (språk) KRAV- mista medborgarskapet (brott)

➔ citizenship – enades vi om , bjudas in!

3.
Ge allt på både minoriteter och majoriteter (Tensta – Djusholm) (Fattiga, invandrartäta
områden kontra rika – helt utan invandrare)
Man måste mötas!
Lär känna dina grannar!
Ingen äger framtiden – den måste vi bygga tillsammans.

Tema E: Demokrati – från ABC till @

1. Kan människors samhällsintresse tillvaratas genom att nya kanaler öppnas för insyn och deltagande i politiska beslutsprocesser?
2. Vad är/kännetecknar en e-medborgare? Vilka förutsättningar krävs för ett aktivt e-medborgarskap?
3. Vad krävs för att vi ska få en e-demokrati som inte leder till ett ökat utanförskap?
4. Vems är ansvaret att motivera och utbilda den stora grupp medborgare som idag inte kan eller vill använda sig av den digitala tekniken?
5. Vilken roll och vilka möjligheter har folkbildningen?

1.
JA!

- Politiska möten tillgängliga via nätet
- Medborgardialog(forum) via nätet
- Tillgång till handlingar

Detta ökar kraven på en modern politiker

Detta rör om vad gäller offentlighetsprincip, lagstiftning, personlig integritet mm.

2.

Medborgare som använder sig av dator/nätet för information, kommunikation, dialog och påverkan + transaktion, gemenskaper.

Tillgång, kunskap, intresse, resurser

3.

Tillgänglighet

Stimulans

Demokrati

Motivation

Kunskap

Andra informationskanaler måste finnas kvar

4.

Staten har ett grundläggande ansvar: infrastruktur, utbildning

Individerna själva

5.

Enorma möjligheter!

Öppna sinnen krävs för att ökat digitalt deltagande.

Tema F: Makt- och demokratiutredningar – policy och praxis

1. Hur kan de politiska beslutfattarna tillgodogöra sig maktutredningarnas massiva forskning och kunskap? (*policyspörsmål*)
2. Vilka nationella erfarenheter kan lyftas upp på nordisk nivå? (*policyspörsmål*)
3. Vilka folkbildande insatser behövs för att omvandla utredningarnas resultat till folklig kunskap? (*praxisspörsmål*)
4. Vilka är de pedagogiska verktygen? (*praxisspörsmål*)

1.
Laese dem! Formidle udredning, diskussion, finde en politik som stærker sivilsamhället (som är hotat av beaureaukrati)
Avbureaukratisering.
Hitte de lokale møtesplatser i civilsamhället (som i Sverige e.g)
Taenke tanke som involverende og formidlende metode.
Popularisere hovedkonklusioner.
Analysere de ulike deltakertrender. Hitte et verktug for den proces
Vi må oppvise nuancerne gallupundersökninger at involvere intressegrupper i laerere i praktiske diskussioner.
Vi må laere hvilke feil der optraeder i processen. Få rede på hvad som finns.
Adressere och involvere ungdommen.
At avgive magt.
Att lära sig at förlora.
Timebank.
Stärka sociale kapital.
Laerernes uddanelse, medborgarskab.

2.

Livslångt lärande
Think tanks
Inspiration (face 2 face)
Dokumentation --> bättre!
Öppenhet, dialog
Strukturerad kommunikation med civilsamhället
Globaliseringsprocessen
Socialt kapital, dialog
Kommunreformer → när demokrati?

3.

Folkbildningen erbjuda varje politiker att ordna reflekterande möte med sin väljarkrets.
Förnya utbildningen av förtroendevalda. Rollspel, konfliktlösning. → stärk identiteten som förtroendevald
Arbeta med lokala media
Organisationerna i civilsamhället inbjuds till debatter, anslag från studieförbund.

Mötesplatser för offetliga samtal

Vad är det som engagerar? Konkreta, lokala personer!

Public service förpliktelser i förhållande till socialt kapital.

Pedagoger medvetandegöra hur man lär sig i arbetslivet / vuxenutbildning. Överföra till arbetslivet

4.

Musik

Nya demokratiska metoder

Natur. Koppla samman många viktiga saker

Reflektionsmodeller

Sociala inklusioner, inblandningar.

Tema G:

EU-medborgare, hur blir man det? – identifikation, nytta och värde

1. Hvad skal vi egentlig med EU-medborgerskabet, når nu vi har de nationale fællesskaber og medborgerskaber?
2. Hvad betyder det at være europæer, og hvad vil europæerne med de(t) europæiske samfund?
3. Hvordan bliver man EU-medborger hvis man er nytilkommen i Europa?

----- inga anteckningar